

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-705

22.6.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Sprekkskader og løse fliser – plutselig – følgeskade etter håndverkerfeil?

Sikrede oppdaget flere skader på boligen sin. Det var tale om diverse sprekkskader og fliser som hadde løsnet i garasjen. Ifølge sikrede skyldtes skadene sprengningsarbeider i nærheten av boligen. Foretaket sendte først takstmann S til å undersøke skadene. Han avviste at det hadde oppstått setningsskader på boligen etter sprengningsarbeid. Deretter sendte foretaket en intern takstmann til å undersøke skadene. Han avviste også at sprekkenes skyldtes sprengningsarbeider. Videre mente takstmannen at flisene i garasjen hadde løsnet fordi flisene var festet direkte på treverk, som ikke var egnet underlag. På bakgrunn av rapportene avviste foretaket dekning. Foretaket viste til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at sprekkenes hadde oppstått plutselig. Når det gjaldt skadene på flisene, viste foretaket til at forsikringen ikke dekket selve håndverkerfeilen, og sikrede hadde ikke dokumentert at arbeidet var utført av faglært håndverker. Sikrede anførte imidlertid at skadene var dekningsmessige og viste til at sprekkenes oppstod kort tid etter at sprengningsarbeidet begynte. Nemnda kom til at sikrede verken hadde dokumentert at sprekkskadene hadde oppstått plutselig, eller at løse fliser skyldtes en dekningsmessig hendelse.

Saksfremstilling

Sikrede hadde tegnet en bygningsforsikring med følgende vilkår:

Hvilke skader?

Plutselig og uforutsett skade ved [...]

Andre plutselige og uforutsette skader

Håndverks- og entreprenørfeil - andre bygningsskader

- Følgeskader på bygning som følge av materialfeil, konstruksjonsfeil, prosjekteringsfeil eller uriktig montasje utført av faglært håndverker eller godkjent/registrert entreprenør

- Følgeskaden må ha oppstått i forsikringstiden og blitt konstatert innen 10 år fra arbeidet ble utført

Dekkes ikke

- Utbedring av selve feilen/mangelen

- Følgeskader etter arbeider utført av sikrede.

- Følgeskader etter arbeid utført av ufaglærte.

[...]

Sikrede oppdaget flere skader på boligen sin. I skademeldingen oppga sikrede at det hadde oppstått skader på huset grunnet sprengningsarbeid i nærheten. Sikrede beskrev at det var sprekker inne og ute i huset.

Foretaket sendte S på befaring. Takstmannen påviste fliser som hadde løsnet over garasjeport og sprekker. Han mente at skadeårsaken var slitasje/elde og at murpuss/lim slapp grunnet fukt i

konsentrasjonen i boden. Han avviste at det hadde oppstått setningsskader i boligen etter sprengningsarbeid.

Deretter sendte foretaket sin interne takstmann til å vurdere om det var sprengningsskader. Takstmannen konkluderte med at årsaken til at flisene løsnet var håndverksfeil. Han skrev at flisene var limt direkte på treverk med flislim, uten bruk av egnet underlag. Ettersom treverk var et bevegelig materiale, trakk det seg sammen ved temperatur- og fuktendringer. Dette medførte gradvis svekkelse av limet og var en kjent årsak til at limet løsnet over tid. Takstmannen avviste at sprengning var en sannsynlig skadeårsak basert på beregninger. Han påpekte også at boligen lå utenfor risikosonen.

Foretaket avslo dekning.

Sikrede sendte inn klage. Foretaket fastholdt avslaget. Ifølge foretaket hadde sikrede ikke sannsynliggjort at det hadde oppstått en plutselig skade. Videre hadde forsikringen unntak for slitasje. Når det gjaldt flisene, påpekte foretaket at forsikringen ikke dekket utbedring av selve håndverkerfeilen.

Sikrede har i det vesentlige anført at foretaket må betale erstatning for skadene. Sikrede oppdaget skadene i direkte tidsmessig sammenheng med pågående sprengningsarbeid utført av entreprenør ca. 80-90 meter fra boligen. Sikrede anfører at foretaket har gjort en ensidig bevisvurdering, da rapporten dokumenterer faktiske skader, og at disse ble observert i tidsmessig sammenheng med sprengningsarbeidet. Videre avviser sikrede at skadene skyldes slitasje, da sprekkene har oppstått i nyere konstruksjoner fra 2020 og 2025. Sikrede har også vært i kontakt med sine nærmeste naboer, som har bekreftet at entreprenøren har gjort kontroll av deres boliger. Når alle boligene rundt sikredes bolig har blitt vurdert som risikobygg, fremstår det som lite sannsynlig at sikredes bolig ikke skulle være utsatt for tilsvarende påvirkning. Entreprenøren har også sagt til sikrede at det kan ha skjedd en forglemmelse med varsling og forhåndstiltak for sikredes eiendom. Videre påpeker sikrede at det ikke foreligger forhåndsdokumentasjon av boligens tilstand før sprengningsarbeidet, noe som innebærer at det ikke finnes noe objektivt sammenligningsgrunnlag for å vurdere om skadene eksisterte før sprengningen. I tillegg anfører sikrede at foretaket burde kreve regress av entreprenøren.

Foretaket har i det vesentlige anført at sikrede ikke har krav på erstatning. Sikrede har ikke sannsynliggjort at det har oppstått plutselige skader. S mente at skadeårsaken var slitasje/elde og avviste at det hadde oppstått sprengningsskader i boligen. Gjensidiges takstmann har også avvist at sprenging kan være skadeårsak. Foretakets takstmann mente at skadeårsaken var håndverkerfeil for flisarbeidet. Forsikringen dekker ikke utbedring av selve feilen. Videre har foretaket ikke mottatt dokumentasjon på hvem som har utført flisarbeidet. Etter vilkårene er det et krav om at arbeidet må være utført av faglært håndverker eller godkjent entreprenør.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Spørsmålet i saken er om du har krav på erstatning for skader på bygning.

Det er forsikringsavtalen med tilhørende vilkår som regulerer omfanget av foretakets ansvar. For at du skal ha krav på erstatning må skaden således falle inn under vilkårenes dekningsbeskrivelse og heller ikke omfattes av forsikringens unntaksbestemmelser.

Videre følger det av sikker rett at det er sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. Høyesteretts avgjørelse inntatt i **Rt. 2002 s. 1517**. Det er derfor du som må sannsynliggjøre at det har

oppstått en skade som foretaket svarer for, se eksempelvis **FinKN 2017- 310, 2020-263 og 2022-10**. I førstnevnte avgjørelse uttalte nemnda blant annet at:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, og han har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets takstrapport er gal.

At du har bevisbyrden innebærer også at foretaket ikke har noen plikt til å sende takstmann eller gjøre undersøkelser av skadeårsaken. Dersom foretaket sender en takstmann, er dette en service overfor kunden og ikke som utslag av en forpliktelse etter forsikringsavtalen, jf. **FinKN 2021-128**.

Sekretariatet forstår det slik at det har oppstått sprekkskader i din bolig. I tillegg har fliser på garasjen løsnet. I det videre vil vi først vurdere om sprekkskadene er dekket av forsikringen.

For å avgjøre om skadene er dekket av forsikringen, må det ses hen til kolonnen som har overskriften 'Hvilke skader?'. Innledningsvis her står det at forsikringen dekker '[p]lutselig og uforutsett skade'. Slik vilkårene er formulert, er det et inngangsvilkår for dekning at skaden har oppstått plutselig.

Spørsmålet er så om du har sannsynliggjort at sprekkskadene oppstod plutselig.

Forsikringsvilkårene definerer ikke når en skade har oppstått «plutselig». I **HR-2024-2024-A** uttalte førstvoterende følgende om uttrykket:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se **FinKN-2024-723**. (avsnitt 53)

For å avgjøre om skaden oppstod 'plutselig' eller over lengre tid, må sekretariatet legge til grunn de fagkyndige uttalelser og takstrapporter som er vedlagt i saken. Årsaken til det er at sekretariatet ikke har byggeteknisk kompetanse. Av samme grunn kan vi heller ikke vurdere hvilken takstrapport som er riktig dersom de fagkyndige er uenige.

Det er innhentet to fagkyndige rapporter i saken. For det første har [S AS] vært på befaring. Takstmannen skrev at skadeårsaken var slitasje/elde. Han avviste at det hadde oppstått skader etter sprengning. Takstmannen skrev ikke noe om skadenes utviklingstid, men det er nærliggende at skader som skyldes slitasje oppstår over lenger tid. Vi minner også om at forsikringen har unntak for slitasje.

Deretter har foretakets interne takstmann undersøkt skadene. Han avviste også at skadene skyldtes sprengningsarbeid basert på egne beregninger. Vi kan imidlertid ikke se at han skrev noe om skadenes utviklingstid.

Du er imidlertid uenig i de fagkyndiges vurderinger og viser til at du oppdaget skadene kort tid etter sprengningsarbeidet. Du viser også til at det ikke foreligger noen forhåndsdokumentasjon som kan brukes til å bevise at skadene eksisterte før sprengningsarbeidet. Sekretariatet bemerker at du ikke har fremlagt noen fagkyndig vurdering som underbygger ditt syn på skadeårsaken. At takstmannen har tatt bilder av skadene og gjengitt dine beskrivelser av skadeårsak er ikke tilstrekkelig til å dokumentere at skadene skyldes sprengningsarbeid og oppstod plutselig. Det er ikke tilstrekkelig at du er uenig med den sakkyndige, jf. **FinKN 2021-222**:

Nemnda kan ikke se at sikrede har fremlagt noen teknisk rapport som tilsier at takstrapporten er gal. At sikrede er uenig med rapporten er ikke tilstrekkelig til å bevise at innholdet er feil.

På bakgrunn av den mottatte fagkyndige dokumentasjonen fremstår det som at skadene har oppstått over tid. Følgelig har du ikke sannsynliggjort at skadene oppstod 'plutselig'.

Deretter må det vurderes om du har krav på erstatning for flisene som har løsnet fra garasjen.

Etter vilkårene dekker forsikringen din 'følgeskader på bygning som følge av materialfeil, konstruksjonsfeil, prosjekteringsfeil eller uriktig montasje utført av faglært håndverker eller godkjent/registrert entreprenør'. I henhold til vilkårene må skaden ha oppstått i forsikringstiden og blitt konstatert innen ti år fra arbeidet ble utført. Vilkåret har unntak for utbedring av selve feilen/mangelen og arbeid som er utført av ufaglærte.

Foretakets takstmann skrev at flisene løsnet fordi flisene var limt direkte på treverk. Ifølge takstmannen er tre et bevegelig materiale som strekker seg sammen ved temperatur- og fuktendringer. Dette medfører gradvis svekkelse av limet og er en kjent årsak til at fliser løsner over tid. Takstmannen skrev at utførelsen

ikke var i henhold til anbefalte retningslinjer for flislegging. Han skrev at manglende bruk av egnet underlag som sementbaserte plater eller lignende medførte høy risiko for at flisene løsnet over tid.

Sekretariatet forstår det slik at foretaket har akseptert at eventuelle skader i form av sprukne fliser utgjør følgeskader etter håndverkerfeil. Foretaket har imidlertid avvist dekning fordi du ikke har fremsatt dokumentasjon på at arbeidet er utført av faglært håndverker. Som nevnt er dekning av følgeskade etter håndverkerfeil betinget av at arbeidet er utført av faglært håndverker. Videre har du bevisbyrden for at skaden er dekningsmessig. I fravær av dokumentasjon på arbeidet, har du ikke sannsynliggjort en dekningsmessig følgeskade.

I klagen har du også stilt spørsmål ved hvorfor foretaket ikke har krevd regress av entreprenøren. Sekretariatet bemerker her at foretaket ikke har noen plikt til å kreve regress av en eventuell ansvarlig skadevolder. Dette er også lagt til grunn av nemnda, se eksempelvis FinKN 2014-169.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om foretaket er ansvarlig for skader på sikredes bolig.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).